

Regelverk for kåring av rygjasau 2020

Værlam som skal kåres etter reglene for rygjasau skal

- Ha rasekode 2 rygjasau i Sauekontrollen
- Være rasegodkjent (egen kode i Sauekontrollen) ¹
- Ha registrert far og mor i Sauekontrollen, begge med rasekode 2 rygjasau

Kåring av rygjasau følger NSGs generelle kåringsregler. Spesifisering i forhold til de generelle reglene er angitt nedenfor.

- Far til lammet bør være kåra av NSG.
Er far ukåra *kan* lammet kåres på dispensasjon hvis rasepreget er godt.
- Lammet skal ha registrert høstvekt.
Det beregnes ikke korrigeret høstvekt og avvik fra buskapsmiddelet.
- Det settes ingen krav til O-indeksen.

Dommerpoeng ved kåring av rygjasau

Egenskap	Skala	Ordinær kåring Krav	Dispensasjon Krav	Med i sum kåringspoeng
Kropp	5 -10 poeng	Minst 6	Minst 6	Ja
Beinstilling	5 -10 poeng	Minst 6	Minst 6	Ja
Ullkvalitet	5 -10 poeng	Minst 6	Minst 6	Ja
Ullmengde	5 -10 poeng	Minst 6	Minst 6	Ja
Rasepreg	5 -10 poeng	Minst 6	Minst 6	Ja
Sum kåringspoeng		Minst 40	Minst 35	

Dommerveiledning

Kropp

Se rasestandard.

Beinstilling

Se rasestandard.

Ullkvalitet

Ullfellen på rygjasau skal være kvit.

Unntak for «gromet sau» (svartfarget hode) som kan ha noe svart på hals, bryst, bein og buk

- Dyr som ikke holder kravet til beste klasse (C1, eventuelt C1S for «gromete sau») skal gis 5 i dommerpoeng for ullkvalitet og vrakes.
- Marg er en vesentlig kvalitetsfeil. Funn av marghår gir 5 i ullkvalitet, og væren skal vrakes ².
- Dødhår er en alvorlig kvalitetsfeil. Funn av dødhår gir 5 i ullkvalitet, og væren skal vrakes ³.
- Se den generelle dommerinstruksen for detaljer om de enkelte ullegenskapene og for fastsetting av ullkvalitetspoenget.

Ullmengde

Se rasestandard.

¹ Det er Raselaget for rygjasau, i samarbeid med Norsk genressurssenter, som avgjør om dyret kan rasegodkjennes som rygjasau.

² Dette er strengere enn Norsk ullstandard som tillater inntil 3 prosent marg.

³ Dette er strengere enn Norsk ullstandard som tillater inntil 0,3 prosent dødhår.

Rasepreg

Se rasebeskrivelsen nedenfor.

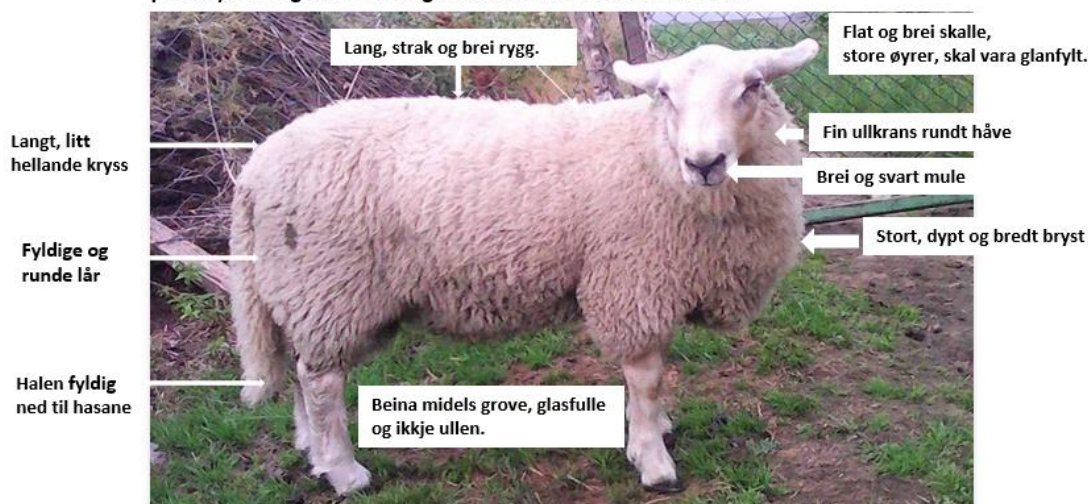
1. **Hode:** Lav skalle, brei flat panne, strak nase, store ører og brei, svart mule. Håve og øyrer skal vara glansfylt, og kan ha disse godkjente fargene: Hvitblank, blå, rød og gul farge, svarte prikker
2. **Rygg:** Strak og brei
3. **Bryst:** Stort, dypt og bredt.
4. **Kryss:** Langt, noe lett hellende.
5. **Lår:** Fyldig og runde.
6. **Hale:** Halen skal nå ned til hasene og være ullen.
7. **Bein:** Middels grove med god aksjon i kodeledda.
8. **Vekt:** Værer 100 – 130 kg. Sauer 75 – 95 kg.
9. **Ull:** Lang tett og myk, sterk og med god glans.
10. **Farge:**
 - Rein kvit ullfell.
Unntak for **gromete** som kan ha noe svart i fellen (hals, bryst, bein og buk.). Skal da kunne klasseres i C1S
 - Hode og bein:
 - i. Blankt og glansfullt hårlag som kan være gult.
 - ii. Kan ha svarte flekker på bein, øyrer og hode. Dei vil særlig komme fram på øyrer.
11. **Horn:** Både søyer og værer skal være kollete.

Rygjasau av svært god type med godt preg

Rasebeskrivelse for dømming av rygja værlam. Bildet viser korleis me beskriver, kropp, føter, rygg og rasepreg.

For å få 10 poeng i rasepreg. Flat og brei skalle, store øyrer, skal vara glansfylt (kan ha prikker). Brei og svart mule og klauver. Fin ull krans rundt håve.

Kropp: Lang og strak rygg i forhold til rasen, for å få 10 i kåring så må den halda 8 som NKS rygg.

Lang litt hellende kryss, fyldige og runde lår, stort og dypt og brett bryst og halen fyldig ned til hasane.

Bein: Middels grove, med god aksjon i kodeledda, glansfulle, men ikkje ullen. Svarte prikker godtas.

Håve: Håve og øyrer skal vara glansfylt, kan ha disse fargane: kvit/blank, blå, rød og gul farge, svarte prikker godtas.

Ull: Skal vara lang, tett, myk og sterk med god glans. Gromete kan ha svart i fellen.

Historikk

Dei fyrste sauesjåa for "Rygjasauen" ble haldne i 1908 på Sand og Helleland i Rogaland. I tida mellom 1908 og 1924 blei rasen kalla for stedegen sau eller lønnsomme blandingstypar. I 1924 ble navnet Rygjasau brukt for fyrste gang.

Fyrste stambok for Rygjasau, utgjeve av Rogalands Landbrukselskap, er frå 1926, og der er det 329 stambokførde rygjaverer og 548 rygjasauer. Rygjasauen har sannsynligvis innslag av både merino, leicester, sutherland, dala og sjeviot.

Rygjasauen er noe mindre enn dalasauen og ikkje så grovbygd. Den har svart nase og klauver, blankt og glansfullt hårlag i hodet og på beina. Den kan ha svarte flekker i hårlaget i fjeset og på beina. Den har god kjøttfylde, ulla er kjent for å være myk og margfri. Dessutan er rasen sers fruktbar, med mykje tvillingar og trillingar, og har særst god mjølkeevne.

Rygjasauen er nøysam og er god på fjellbeite.